

Wat heb ik nodig om in mijn kerk 'vrij' te zijn?

Inleiding

Vandaag spreken we met elkaar over moeilijke onderwerpen die verband houden met ons slavernijverleden. Persoonlijk voel ik soms weerstand tussen mezelf en mijn witte broeders en zusters om het over slavernij te hebben. Maar die weerstand voel ik soms ook tussen mijn zwarte broeders en zusters wanneer we het bijvoorbeeld over onze culturele identiteit hebben. Ik denk dat die weerstand er is omdat we enorm op elkaar gesteld zijn. We houden van elkaar, wit en zwart, als broeders en zusters. Er zijn broeders en zusters waarvan ik weet dat ze over deze onderwerpen een totaal andere mening hebben dan ik. Maar ik weet dat ze van mij houden en ik hou van hen. Ik kan me geen kerk voorstellen zonder hun. Ik heb de hoop dat we genoeg van elkaar houden om het gesprek met elkaar aan te kunnen gaan.

1 – Financiën

Ik vind het beschamend dat 'wij' leden van de EBGN niet in staat zijn om onze gemeenten volledig financieel onafhankelijk te laten zijn, oftewel, financieel 'vrij' te zijn. We kunnen 'net' onze kerkelijke behuizing betalen, maar voor de kosten van onze voorgangers houden wij onze hand op bij anderen. Veel van onze actieve en inactieve leden hebben financieel per week niet meer over voor hun kerk dan de prijs van een voordeelmenu bij de McDonald's. Let op: de voordeelmenu's zijn in verschillende prijscategorieën, dus geschikt voor iedereen portemonnee, maar niet genoeg om een kerk te runnen. Waarom is dat zo? Waarom kunnen we financieel niet onze eigen broek ophouden? Leden van andere kerken kunnen dat wel. Waarom wij niet? Ik vraag me af of dat met ons slavernijverleden te maken heeft.

Toen ik een tiener was, groeide ik op met de gedachte dat 'mijn' mensen minder bedeed waren en dat we daarom nooit een eigen kerkgebouw zouden bezitten. Dat bleek een ernstige onderschatting te zijn, niet alleen van 'mijn' mensen, maar ook van mezelf. Want al snel bleek dat we niet alleen in staat zijn om eigen kerkgebouwen te verwerven, maar deze ook nog eens versneld af te betalen. Het heeft velen van ons trots gemaakt over waar we toe in staat zijn. Maar waarom zetten we dan niet de volgende stap? Ook de kosten van onze voorgangers zelf opbrengen. Geen handje meer ophouden bij anderen. Het is vernederend.

2 – Culturele en Geestelijke Identiteit

De afgelopen jaren zijn er verschillen zichtbaar geworden binnen onze kerk aangaande onze culturele en geestelijke identiteit. Sommigen van ons zijn van mening dat ze die identiteit gedurende de koloniale overheersing kwijt zijn geraakt en hen zowel de geestelijke als culturele identiteit van witte Europeaan is opgedrongen. Vrij zijn betekent voor hun dat ze zich volledig willen verbinden met de geestelijke en culturele identiteit van hun voorouders. Velen hebben de kerk en hun christelijk christelijke levensovertuiging verlaten en zijn aanhangers van de winti cultuur en religie geworden.

Maar anderen vinden hun geestelijke identiteit juist wel in de christelijke levensovertuiging en willen daaraan vasthouden. Zij ontkennen niet dat er misstanden hebben plaatsgevonden in de koloniale periode waarin Europeanen hun voorouders hebben gekerstend, maar het christendom heeft hen ook veel gebracht. Ook zij beroepen zich erop dat het christendom het geloof van hun voorouders is, inmiddels al 3 tot 4 generaties daarvoor. Zij ervaren inmenging van elke andere levensovertuiging als verlies van geestelijke vrijheid.

En dan is er ook een groep mensen die graag beide levensovertuigingen wil combineren. Zij vinden dat zowel het christelijk geloof als de winti, onderdeel van hun identiteit is. Daar zouden ze graag open over willen zijn, maar ze ervaren weerstand bij wellicht beide eerdergenoemde groepen. Deze groep voelt zich niet vrij om daar uiting aan te geven. De vrijheid van de ene groep lijkt de vrijheid

van de andere groep te beperken. Tegelijkertijd zijn de verschillende leden van deze groepen erg op elkaar gesteld. Meestal omdat onze levens met elkaar verbonden zijn doordat we familie zijn, vrienden of omdat we dezelfde kerk bezoeken en broeders en zusters van elkaar zijn.

3 – Bestuurlijke invloed

Tot slot merk ik om me heen dat sommigen van onze leden zich niet vrij voelen omdat Surinamers onvoldoende vertegenwoordigd worden in de bestuursorganen van onze kerk. Het probleem zit volgens sommigen op het niveau van ons Provinciaal Bestuur (PB) en predikanten. Ik stel vast dat onze Oudstenraden hoofdzakelijk bestaan uit Surinamers. De overige bestuursorganen zoals de Synode, het PB en de Centrale Raad (CR) hebben naar mijn mening nauwelijks invloed op het geestelijk leven van de leden. Bovendien heb ik mij nooit belemmerd gevoeld om deel uit te maken van enig orgaan van de EBG. Dat ik nooit predikant ben geworden, naar een Synode ben geweest of in het PB zit, ligt geheel aan mezelf. Ik heb nu eenmaal andere keuzes gemaakt in mijn leven. Ik voel me dus volledig vrij om mezelf wel/niet verkiesbaar te stellen voor een bepaalde bestuurlijke functie. Maar niet iedereen ziet dat zo. Velen ervaren wel degelijk onvrijheid op dat gebied of op zijn minst belemmeringen. Het is goed om dat bespreekbaar te maken en erover van gedachten te wisselen.

Er zijn wellicht meer zaken in onze kerk die gerelateerd zouden kunnen worden aan ons slavernijverleden. Maar ik hou het even bij deze drie:

- Mijn toekomstbeeld is: Dat alle leden van de Broedergemeente zich 'vrij' kunnen voelen m.b.t. de bovengenoemde drie punten.
- Wat maakt het moeilijk: Dat we onvoldoende met elkaar in gesprek gaan. We vermijden 'lastige' onderwerpen of willen de diepte niet ingaan uit angst voor conflicten.
- Waaruit put ik kracht: We dienen dezelfde Heer. We zijn enorm op elkaar gesteld en willen elkaar niet kwijt!

Hardley Mijns

Bezinningsdag Centrale Raad EBG Nederland, 28 januari 2023